

ĐẨY MẠNH HOẠT ĐỘNG KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ CÁC ĐỊA PHƯƠNG TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH QUẢNG BÌNH

ĐỖ NAM THẮNG

Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Quảng Bình

Hoạt động KH&CN tỉnh Quảng Bình trong thời gian qua luôn nhận được sự lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát của cấp trên cùng với sự chủ động phối hợp tích cực của UBND các huyện, thị xã và thành phố trong việc bố trí và tạo mọi nguồn lực sẵn có. Nhờ vậy, đã có những bước chuyển biến khá tích cực. Việc phổ biến, chuyển giao, ứng dụng tiến bộ KH&CN được chú trọng đúng mức, nhiều mô hình ứng dụng tiến bộ KH&CN đã được áp dụng vào thực tiễn sản xuất góp phần nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả sản xuất kinh doanh, chuyển dịch cơ cấu kinh tế, cây trồng, vật nuôi theo hướng nâng cao giá trị, phục vụ tốt sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội và đảm bảo quốc phòng - an ninh trên địa bàn tỉnh.

Trong giai đoạn 2022-2023, Sở KH&CN Quảng Bình đã phê duyệt và tổ chức triển khai thực hiện 55 mô hình ứng dụng, nhiệm vụ sự nghiệp KH&CN, nhiệm vụ KH&CN liên kết với tổng số tiền ngân sách sự nghiệp chi hỗ trợ là hơn 8,8 tỷ đồng. Việc triển khai thực hiện các nhiệm vụ KH&CN đã mang lại hiệu quả thiết thực cho sản xuất và đời sống tại các địa phương. Kết quả triển khai các nhiệm vụ đã tạo ra ngành nghề mới, tăng thêm đối tượng giống cây trồng, vật nuôi, nâng cao đời sống cho bà con nông dân. Đặc biệt, các mô hình ứng dụng KH&CN tiên tiến, đã giúp bà con nông dân chuyển đổi nhận thức, coi tiến bộ KH&CN là nguồn lực thiết thực giúp xóa đói, giảm nghèo, xây dựng nông thôn mới gắn với cơ chế thị trường.

Trong hai năm qua, huyện Lệ Thủy đã triển khai thực hiện 2 nhiệm vụ KH&CN, trong đó có nhiệm vụ đạt hiệu quả nổi bật là mô hình

thực nghiệm ứng dụng và nhân rộng kết quả KH&CN nuôi thâm canh ếch Thái Lan thương phẩm trong bể bạt HDPE trên vùng đất cát ven biển huyện Lệ Thủy. Ngoài ra, huyện đang tổ chức triển khai đề tài nghiên cứu khoa học cấp tỉnh “Bảo tồn, phục tráng giống lúa nếp than tại huyện Lệ Thủy”.

Huyện Quảng Ninh thực hiện 4 nhiệm vụ KH&CN, trong đó có một số mô hình nổi bật như: Nuôi chim cút sinh sản ở vùng gò đồi huyện Quảng Ninh; Trồng và chế biến tinh bột sắn dây theo chuỗi tại xã Võ Ninh tiến tới xây dựng sản phẩm OCOP. Ngoài những nhiệm vụ trên, huyện đang triển khai thực hiện đề tài nghiên cứu khoa học cấp tỉnh: Tạo lập, quản lý và phát triển nhãn hiệu chứng nhận “Hầu Quán Hầu” cho sản phẩm hầu của thị trấn Quán Hầu, huyện Quảng Ninh, tỉnh Quảng Bình”. Nhiệm vụ bảo hộ nhãn hiệu chứng nhận “Hầu Quán Hầu” nhằm nâng cao giá trị và danh tiếng, tiến tới hình thành, phát triển thương hiệu trên thị trường.

Huyện Bố Trạch đã triển khai thực hiện 9 nhiệm vụ KH&CN, các nhiệm vụ triển khai đã được nghiệm thu có hiệu quả như: Mô hình trồng thử nghiệm giống lạc đen CNC1 phù hợp với điều kiện sinh thái huyện Bố Trạch. Nhiệm vụ KH&CN liên kết “Trồng vùng nguyên liệu và cải tiến công nghệ chiết xuất tinh dầu trầm gió”. Hiện nay đang triển khai thực hiện các mô hình: Trồng khảo nghiệm giống sắn kháng bệnh khảm lá HN1 và giống đối chứng KM94; Trồng thử nghiệm và chế biến trà nấm Vân Chi túi lọc tại xã Sơn Lộc; Nuôi ong mật bản địa tại vùng đồi núi xã Thượng Trạch. Năm 2022, UBND tỉnh đã phê duyệt đề tài: Nghiên cứu đề

xuất giải pháp giảm thiểu nguy cơ thoái hóa đất sản xuất nông nghiệp phục vụ phát triển nông nghiệp bền vững tại huyện Bồ Trạch.

Huyện Quảng Trạch đã triển khai thực hiện 4 nhiệm vụ KH&CN, các nhiệm vụ triển khai đã được nghiệm thu có hiệu quả như: Nhiệm vụ KH&CN liên kết “Trồng thử nghiệm cây cỏ ngọt (*Stevia rebaudiana* Bertoni) theo tiêu chuẩn VietGAP, gắn liền với chế biến và định hướng theo chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP)”; Nuôi thử nghiệm giống sư tử theo phương thức bán thâm canh trên địa bàn xã Quảng Tùng. Huyện Quảng Trạch hiện đang triển khai thực hiện các nhiệm vụ: Mô hình nuôi thử nghiệm giống lợn Ý lai với lợn rừng thuần chủng trên vùng Lò Cao xã Quảng Hợp. Ngoài các nhiệm vụ trên, Sở KH&CN đã quan tâm hỗ trợ kinh phí thực hiện nhiệm vụ KH&CN cấp cơ sở năm 2023: Biên soạn và xuất bản sách “Địa chí Làng Pháp Kê”. Năm 2024, UBND tỉnh đã phê duyệt giao trực tiếp thực hiện Dự án SXTN “Xây dựng, phát triển và nhân rộng giống Sò Huyết trên vùng nước lợ, xã Quảng Đông”.

Huyện Tuyên Hóa đã triển khai thực hiện 5 nhiệm vụ KH&CN, các nhiệm vụ triển khai đã được nghiệm thu có hiệu quả như: Mô hình nuôi dê Bách thảo tại huyện Tuyên Hóa. Mô hình chăn nuôi chồn hương giống và chồn hương thương phẩm tại xã Thuận Hóa. Hiện nay, các mô hình ứng dụng, nhiệm vụ sự nghiệp KH&CN, nhiệm vụ KH&CN liên kết đang triển khai thực hiện trên địa bàn huyện gồm: Xây dựng vườn mẫu trên vùng gò đồi tại xã Thạch Hóa; Mô hình nuôi dúi tại xã Sơn Hóa; Nuôi trai nước ngọt lấy ngọc tại xã Kim Hóa.

Bên cạnh các mô hình ứng dụng, nhiệm vụ sự nghiệp KH&CN, huyện Tuyên Hóa đã được UBND tỉnh phê duyệt cho phép triển khai thực

Mô hình nuôi thử nghiệm giống lợn Ý lai với lợn rừng thuần chủng trên vùng Lò Cao xã Quảng Hợp

Ảnh: **Tư liệu**

hiện đề tài: Tạo lập, quản lý và phát triển nhãn hiệu chứng nhận “Bưởi Tuyên Hóa” cho sản phẩm bưởi của huyện Tuyên Hóa và đề tài “Khôi phục và phát triển nguồn gen gà cụp đuôi Lâm Hóa phục vụ phát triển kinh tế”. Đặc biệt, trong năm 2023, Sở KH&CN Quảng Bình đã phối hợp với Huyện ủy Tuyên Hóa tổ chức thành công Hội thảo khoa học “Quá trình hình thành địa dư lịch sử và tiến trình phát triển kinh tế - xã hội huyện Tuyên Hóa”. Hội thảo khoa học được tổ chức tại huyện Tuyên Hóa với sự tham gia hơn 130 đại biểu và diễn giả.

Huyện Minh Hóa đã triển khai thực hiện 5 nhiệm vụ, trong đó có một số nhiệm vụ có hiệu quả cao như: Xây dựng vườn ươm giống cây keo lai BV16 bằng phương pháp giâm hom, phục vụ công tác đào tạo nghề cho bà con dân tộc thiểu số tại huyện Minh Hóa. Hiện nay, trên địa bàn huyện đang thực hiện các mô hình: Trồng cây gai xanh làm nguyên liệu sợi tại xã Thượng Hóa; Xây dựng mô hình nuôi cá lăng nha trên huyện miền núi Minh Hóa; Xây dựng vườn cây phục vụ đào tạo kỹ thuật thực hành trồng cây và chăm sóc cây ăn quả có giá trị kinh tế cho đồng bào dân tộc miền núi tại Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên huyện Minh Hóa.

Trong năm 2023, Sở KH&CN đã phối hợp với Huyện ủy Minh Hóa và một số chuyên gia có liên quan tổ chức Hội thảo khoa học “Huyện Minh Hóa 150 năm hình thành và phát triển”. Hội thảo khoa học được tổ chức tại huyện Minh Hóa với sự tham gia của hơn 150 đại biểu từ các cơ quan, ban, ngành trong tỉnh và các diễn giả.

Thị xã Ba Đồn đã triển khai thực hiện 2 nhiệm vụ KH&CN, trong đó có một số nhiệm vụ có hiệu quả cao như: Nuôi thử nghiệm thương phẩm ốc bươu đen tại vùng Nam, thị xã Ba Đồn; Tạo lập, quản lý nhãn hiệu tập thể “Nón lá Ba Đồn” cho sản phẩm nón lá của thị xã Ba Đồn. Ngoài các nhiệm vụ trên, năm 2023, UBND tỉnh đã phê duyệt đồng ý triển khai trên địa bàn huyện Dự án SXTN “Phát triển mô hình trồng tỏi tập trung tại thị xã Ba Đồn và chuỗi cung ứng sản phẩm từ tỏi”. Năm 2024, thực hiện đề tài “Tạo lập, quản lý các nhãn hiệu tập thể “Ram Ba Đồn” cho sản phẩm ram của thị xã Ba Đồn và “Men Riêng Quảng Long” cho sản phẩm men Riêng của phường Quảng Long, thị xã Ba Đồn.

Thành phố Đồng Hới đã đăng ký thực hiện 15 nhiệm vụ, trong đó có nhiều nhiệm vụ có hiệu quả cao như: Mô hình trồng thử nghiệm giống lúa nếp cẩm tại thành phố Đồng Hới; Mô hình thực nghiệm ứng dụng và nhân rộng kết quả KH&CN “Xây dựng mô hình trồng và tạo nguồn giống khoai lang Bảo Ninh phù hợp với vùng đất cát nội đồng tỉnh Quảng Bình”; “Xây dựng mô hình nuôi thử nghiệm gà nhiều cựa Phú Thọ thương phẩm trên địa bàn thành phố Đồng Hới”. Ngoài các mô hình trên, trên địa bàn thành phố đã thực hiện nhiệm vụ sự nghiệp KH&CN “Nghiên cứu giải pháp nâng cao hiệu quả tiếp nhận, giám sát và trả kết quả hồ sơ thủ tục hành chính tại Trung tâm Hành chính công tỉnh Quảng Bình”. Kết quả nghiên cứu cho thấy, người dân hài lòng về các yếu tố như cơ sở vật chất, yếu tố quy trình thủ tục và yếu tố tính chuyên nghiệp của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức tại Trung tâm.

Công tác quản lý các hoạt động chuyển giao công nghệ; đánh giá, thẩm định, giám định công nghệ được thực hiện thường xuyên và đảm bảo đúng quy định theo các văn bản hướng dẫn thi hành. Trong năm 2022-2023, đã tổ chức thẩm định, cho ý kiến về công nghệ 33 dự án đầu tư. Phối hợp triển khai các nhiệm vụ KH&CN về tạo lập, quản lý và phát triển nhãn hiệu cho các sản phẩm của địa phương như: Nhãn hiệu tập thể “Nón lá Ba Đồn”, nhãn hiệu chứng nhận “Bưởi Tuyên Hóa”, nhãn hiệu chứng nhận “Hàu Quán Hàu”, nhãn hiệu chứng nhận “Mật ong Phong Nha”... góp phần xây dựng thương hiệu, uy tín và giá trị cho các sản phẩm truyền thống, đặc sản của địa phương.

Thực hiện chính sách hỗ trợ sáng tạo khoa học và đổi mới công nghệ trên địa bàn tỉnh Quảng Bình giai đoạn 2021-2025, trong năm 2022-2023, Sở KH&CN đã thẩm định và hỗ trợ cho 33 lượt tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp trên địa bàn các huyện Bố Trạch, Quảng Trạch, Lệ Thủy, Quảng Ninh và thành phố Đồng Hới, với tổng số tiền trên 1,8 tỷ đồng. Qua đó khuyến khích các tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp đầu tư cho hoạt động nghiên cứu khoa học, ứng dụng và đổi mới công nghệ; nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm, hàng hóa và dịch vụ; xác lập và bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ.

Có thể nói, những đóng góp của hoạt động KH&CN trong những năm gần đây đã đem lại những kết quả tích cực đối với sự phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh. Nhìn lại chặng đường hoạt động đó tuy vẫn phải đối mặt với không ít khó khăn, nhưng những thành quả mà ngành KH&CN Quảng Bình đạt được đã đóng góp tích cực cho sự phát triển chung của tỉnh. Trong thời gian tới, hoạt động nghiên cứu, ứng dụng, chuyển giao các tiến bộ KH&CN vào thực tế sản xuất và đời sống tại địa phương sẽ luôn được Sở KH&CN tập trung đẩy mạnh với quyết tâm ngành KH&CN Quảng Bình sẽ ngày càng phát triển và có nhiều đóng góp vào sự phát triển bền vững của tỉnh trong những chặng đường tiếp theo ■